

ORGANİK HAYVANSAL ÜRETİM (10.HAFTA)

- **Bu dersin konusu**
Türkiye’de Organik Hayvansal Üretimin
Sorunları ve Çözüm Yolları

Türkiye'de Organik Hayvansal Üretimin Sorunları ve Çözüm Yolları

- Türkiye'de organik hayvansal üretimde yaşanan sorunların bir kısmının geleneksel üretimde yaşanan sorunlar ile benzerlik göstermesine karşın, bu üretim kolunun kendine özgü sorunları da bulunmaktadır. Bu sorunlar ve çözüm yollarına ait öneriler **işletme düzeyinde** ve **genel olmak üzere** ayrı 2 kısımda incelenmiştir.

İşletme düzeyindeki sorunlar

- a) **Yetiştirilen hayvanların orjinleri bakımından sorunlar:** Organik hayvansal üretimde esas olarak yerli çiftlik hayvanı ırk, hat ve eko tiplerinin kullanılmasının önerilmesine karşın, **başta organik tavuk yetiştiricileri** olmak üzere üreticiler, verimlerinin düşük olmasından dolayı bu ırkların yerine kültür ırklarının kullanılmasını tercih etmektedirler. Bu ırkların başta beslenme olmak üzere çevresel isteklerinin daha yüksek ve hastalıklara karşı daha dayanıksız olmaları ise üretim maliyetlerini artırmaktadır. Bu nedenle organik üretim yapılacak olan bölgelerde mümkünse iç ve dış parazitlere ve hastalıklara karşı daha dayanıklı yerli ırk, hat ve eko tiplerin kullanılması teşvik edilmeli ve bu genotiplerin geliştirilmesine çalışılmalıdır.

Sürü sağlığı yönetimi bakımından sorunlar

- **Sürü sağlığı yönetimi bakımından sorunlar:** Organik hayvansal üretimde, kimyasal ilaç ve antibiyotik kullanımının yasaklanmış olmasına karşın, alternatif koruyucu ve tedavi edici uygulamaların çok yetersiz düzeylerde olması, sürü sağlığı yönetimini çok ciddi düzeylerde zorlaştırmaktadır. Türkiye'de de bu sorun, tüm organik hayvansal üretim kollarında yaşanmakta ve üretim maliyetlerinin önemli düzeylerde artmasına neden olmaktadır.

Sürü sağlığı yönetimi bakımından sorunlar

- Dünyada ve AB'de organik hayvansal üretim yapan çiftliklerde, bu sorunun çözümü için geleneksel uygulamalar yerine, **fitoterapik ve homeopatik** ürünlerin geliştirilmesi ve organik üretimde kullanılacak olan yerli çiftlik hayvanı ırklarının hastalıklara karşı dirençlerinin genetik ve çevresel uygulamalar yoluyla iyileştirilmesi gibi, farklı alternatif uygulamalar üzerinde araştırmalar yürütölmekte ve elde edilen sonuçlar uygulamaya aktarılmaktadır. Türkiye'de de, organik hayvansal üretim yapan işletmeler için bu alternatif yöntemlerin geliştirilerek uygulamaya aktarılması organik olarak sürü sağlığının korunması ve tedavisine olumlu düzeylerde katkılar sağlayacaktır.

Sürü sağlığı yönetimi bakımından sorunlar

- Türkiye'de diğer organik hayvansal üretim kolları ile karşılaştırıldığında **organik arı üretiminde** sağlık koruma ve tedavi yönetimi bakımından yaşanan sorunlar daha önemli bir yer tutmaktadır. Çünkü arı yetiştiriciliğinde varroa paraziti için sentetik kimyasalların (bunlar kovana konulmaktadır), yavru çürüklüğü ve nosema için antibiyotiklerin, güve için naftalin kullanımının ve çevreden gelen tarım ilaçlarının olumsuz etkilerinin engellenmesi gerekmektedir. Özellikle varroa paraziti için kullanılan ilaçların sistemden çıkarılması oldukça zor görülmektedir. Çünkü bu parazitin yaşam döngüsü, bal arıları için oldukça özelleşmiş ve tam uyumlu olduğundan kimyasal ilaç kullanılmaması durumunda taşıdığı virüsler, 1-1.5 yıl gibi kısa bir sürede arıların ölümüne yol açmaktadır.

Sürü sağlığı yönetimi bakımından sorunlar

- Buna karşın, varroa'ya karşı mücadelede bazı organik yöntemler geliştirilmiş olup, bunların uygulanması önerilmektedir. Bu yöntemler arasında, varroa'ya karşı dayanıklı hatların seçimi ve kullanılması ile birlikte organik asitler, esansiyel yağlar ve biyoteknik yöntemler bulunmaktadır. Özellikle erkek arı çerçevesinin kullanılmasının ve imhasının oldukça etkili bir biyoteknik yöntem olduğu ileri sürülmektedir (Delaplane 2001; Gul 2005; Congrad 2007; Sammataro ve Avitabile 2011; Çakmak 2012; Çakmak 2013). Organik arıcılıktaki diğer önemli bir yetiştiricilik sorunu da organik ham petek temininin zorluğudur. Çünkü peteklerde kimyasal maddelerin yıllarca birikimi organik arıcılık için ciddi bir sorun oluşturmakta, bu durum ise organik kovanlardan organik petek üretilmesini zorunlu hale getirerek, maliyetleri artırmaktadır. Çünkü bal arıları 8-10 kg nektar kullanarak ancak 1 kg ham petek üretebilmektedirler (Çakmak 2013).